

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

mw. J. Schonewille
BEL/REE

Telefoonnummer +31235144974
schonewillej@noord-holland.nl

1 | 5

Betreft: Verslag buitenlands werkbezoek van gedeputeerde Van der Hoek in het kader van de Hansa Green Tour

Verzenddatum

21 AUG. 2019

Kenmerk

1223508/1262582

Geachte leden,

Uw kenmerk

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) brengen wij u het volgende besluit van ons college ter kennis:

In de GS-vergadering van 20 augustus hebben wij kennisgenomen van het verslag van de deelname van gedeputeerde Van der Hoek aan de Hansa Green Tour van 18 juni tot en met 22 juni 2019. Op 28 mei hebben wij u geïnformeerd over het voornemen van de gedeputeerde om aan dit werkbezoek deel te nemen. In deze brief vindt u het verslag van de Hansa Green Tour 2019.

Het verslag is als volgt opgebouwd:

1. Inleiding
2. Deelnemers
3. Programma
4. Opbrengsten van het werkbezoek
5. Communicatie
6. Financiën

1. Inleiding

Van 18 tot en met 22 juni heeft gedeputeerde Van der Hoek deelgenomen aan de 10^e editie van Hansa Green Tour. De Hansa Green Tour is een internationale netwerktoer voor duurzaamheidsprofessionals die met elkaar duurzame oplossingen willen aanjagen en kennis en ervaringen willen uitwisselen. Met elektrische of alternatief aangedreven voertuigen (bijv. waterstof of groen gas) bezoeken de deelnemers vooraanstaande innovatieve

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

projecten op het gebied van duurzaamheid in Nederland, Duitsland en Denemarken. De Hansa Green Tour is een jaarlijks terugkerend evenement waarbij de provincie de afgelopen jaren ook betrokken bij is geweest. Om de organisatie van de Hansa Green Tour mogelijk te maken heeft de provincie Noord-Holland financieel bijgedragen.

Deelname aan de Hansa Green Tour is gericht op kennisontwikkeling, kennisdelen en het verstevigen en vergroten van het (internationale) netwerk op het gebied van duurzame energie, duurzame mobiliteit en circulaire economie. De doelstelling van de Hansa Green Tour en de projecten die worden bezocht, passen binnen de doelstellingen van het programma Transitie Energie en Grondstoffen. Voor de vierde maal vond de start van de tour plaats in de provincie Noord-Holland. Dit biedt de provincie de gelegenheid om Noord-Hollandse projecten voor het voetlicht te brengen en het provinciale beleid toe te lichten.

2. Deelnemers

Aan de tour hebben de volgende partijen deelgenomen: Nederlandse ambassade in Denemarken, provincie Noord-Holland, provincie Groningen, provincie Drenthe, provincie Overijssel, Groene Zaken, BWE Hamburg, House of Energy Denmark, Claessens Erdmann Architecten, Neutrino Energy Benelux, de Drie Bronnen, Technion, INNAX, Hochschule Emden-Leer, Zukunft Emden, Mercedes-Benz Bremen, Solenco Power, Enexis, Tennet, Groningen Seaports, Eneco, Ecovat en Steamcompany.

3. Programma

Gedeputeerde Van der Hoek heeft aan het volledige programma van de Hansa Green Tour deelgenomen.

Dinsdag 18 juni

Op dinsdagavond vond de kick-off plaats bij de Johan Cruijff Arena, dat onlangs is uitgeroepen tot meest duurzame stadion ter wereld, in Amsterdam. Gedeputeerde Van der Hoek opende de bijeenkomst met een welkomstspeech. Na de opening presenteerde startup Ecovat, winnaar van de Hansa Green Tour Startup Challenge, zijn innovatieve oplossing voor grootschalige seizoensopslag van energie voor zowel elektriciteit als warmte. Daarna volgde een rondleiding in de Amsterdam Innovation Arena, waarin uitleg werd gegeven over alle duurzame maatregelen die het stadion heeft genomen. Bijzondere aandacht was er voor het energiesysteem waarbij gebruik gemaakt wordt van 3MW aan tweedehands autobatterijen van Nissan Leaf elektrische auto's. Tijdens het diner volgde een presentatie door Reinier van de Berg over klimaatverandering en de noodzaak tot duurzame innovaties.

Woensdag 19 juni

De dag startte bij Enexis in Zwolle. Gedeputeerde Annemieke Traag van de provincie Overijssel opende de dag in het Enexis Huis. Enexis gaf een presentatie over de uitdagingen van de energietransitie voor de netbeheerder. De volgende stop was bij de NAM in Assen.

Gedeputeerde Tjisse Stelpstra van de provincie Overijssel vertelde over de rol van de provincie in de energietransitie en de samenwerking met de NAM. De NAM gaf een presentatie over de visie en toekomstscenario's wat betreft de gasinfrastructuur en de transformatie van gaszuiveringsinstallaties in 'energy hubs'. Vervolgens werd er doorgereden naar de kolencentrale van RWE in de Eemshaven van Groningen. Hier volgde een rondleiding en werden de plannen van RWE gepresenteerd om de kolencentrale CO2 neutraal te maken door o.a. over te stappen van kolen naar biomassa en CO2 af te vangen. Bij Groningen Seaports vond een avondprogramma plaats. Hier is gesproken over het CO2 reductieplan van Noord-Nederland.

Gedeputeerde Nienke Homan van de provincie Groningen lichtte de ambities van de provincie op het gebied van waterstof toe.

Donderdag 20 juni

In de ochtend werd gestart met een bezoek aan een expositie over de toekomst van duurzame mobiliteit. Daarna volgde een rondleiding in de fabriek van Mercedes-Benz in Bremen en bekeken we de productielijn van de 100% elektrische Mercedes-Benz auto. Hierna reed de delegatie naar Esbjerg om aan te sluiten bij de netwerkreceptie van de North Seas Energy Day, waar de energieministers van de landen rondom de Noordzee bijeen waren om te praten over de toekomst van energie op de Noordzee. Na de netwerkreceptie werd er een bezoek gebracht aan het House of Energy op de universiteitscampus van Esbjerg.

Vrijdag 21 juni

In de ochtend vertrok de delegatie naar Kopenhagen. Hier werd een bezoek gebracht aan Copenhill, een nieuwe zero-emissie afvalverbrandingsinstallatie in het centrum van Kopenhagen. Het gebouw is zo ontworpen dat er een skipiste, restaurant, klimwand en wandelroutes op het dak konden worden aangelegd. De finish van de tour vond plaats bij Bloxhub. Bloxhub is een innovatie hub waar startups werken aan oplossingen voor duurzame stadsontwikkeling. De Hansa Green Tour werd afgesloten met een receptie op de residentie van de Nederlandse ambassadeur in Denemarken.

Zaterdag 21 juni

Op zaterdag is de delegatie met de duurzame auto's die deelnamen aan de Hansa Green Tour terug naar Nederland gereden. Gedeputeerde Van der Hoek reed mee in een van de deelnemende auto's.

4. Opbrengsten van het werkbezoek

Tijdens het werkbezoek is veel kennis opgedaan over de laatste ontwikkelingen en innovaties die belangrijk zijn voor de transitie naar een energie-neutrale en circulaire economie. Er is gesproken over technologische ontwikkelingen op het gebied van bijv. waterstof en elektrisch rijden, maar ook over het toekomstgereed maken van de energie-infrastructuur i.v.m. toenemende behoefte aan flexibiliteit in het net door de opwekking van zonne- en windenergie en het benutten van bestaande energie-infrastructuur voor andere energiebronnen. Ook zijn er ervaringen uitgewisseld over de rol van overheden om deze transities te stimuleren. Daarnaast zijn er waardevolle contacten opgedaan, zowel met medeoverheden als ondernemers. Deze nieuwe contacten kunnen in de toekomst mogelijk leiden tot nieuwe samenwerkingen. Ook dragen zij bij aan de kans dat innovatieve bedrijven zich in de toekomst willen vestigen in de provincie Noord-Holland.

5. Communicatie

Er is zowel via de communicatiekanalen van de provincie als de Hansa Green Tour breed gecommuniceerd over de Hansa Green Tour. Via de provinciale social mediakanalen, zoals LinkedIn en Twitter, is aandacht besteed aan de deelname. Daarnaast heeft het provinciale instagram-account gedurende de week van 17 tot en met 22 juni in het teken gestaan van de Hansa Green Tour in de vorm van de #instatakeover. Ook heeft gedeputeerde Van der Hoek via zijn eigen twitteraccount gecommuniceerd over de tour.

Via de website en social media kanalen van de [Hansa Green Tour](#) is zeer uitgebreid gecommuniceerd d.m.v. foto- en videoverslagen, waarbij het logo van de provincie duidelijk zichtbaar in beeld is gebracht. Na afloop is d.m.v. een nieuwsbrief een breed netwerk van duurzaamheidsprofessionals geïnformeerd over de tour. Binnenkort volgt nog een videoverslag. Dit verslag wordt op de website van de Hansa Green Tour geplaatst en gedeeld via social media.

6. Financiën

Conform de brief met kenmerk 1223508/1223509, waarin het reisvoornemen aan uw Staten is aangekondigd, is er €1.995,- ex BTW betaald voor deelname van gedeputeerde Van der Hoek aan het gehele programma van de Hansa Green Tour. Deze kosten zijn inclusief

vervoer, maaltijden en overnachtingen. Daarnaast is, zoals aangekondigd, vanuit het budget Energietransitie Algemeen een bedrag van €5.000,- ex BTW bijgedragen in de vorm van sponsoring. In het bedrag van sponsoring is ook de deelname van één ambtelijke deelnemer inbegrepen. Naast deze uitgaven is er geen sprake van additionele declaraties door de gedeputeerde in het kader van deze dienstreis.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

Provinciesecretaris

M. Bergkamp

Voorzitter

A.Th.H. van Dijk